

ZASADY ODBYWANIA PRAKTYK DYDAKTYCZNYCH

SZKOŁA DOKTORSKA UNIwersYTETU JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

§ 1

Doktoranci Szkoły Doktorskiej UJD mają obowiązek realizacji praktyk dydaktycznych w wymiarze określonym w obowiązującym programie kształcenia. Procedurą objęci są wszyscy doktoranci Szkoły Doktorskiej. Zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej UJD doktoranci realizują praktyki dydaktyczne w formie współprowadzenia lub samodzielnego prowadzenia zajęć na studiach I i II stopnia w Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie.

§ 2

1. W toku praktyk dydaktycznych realizowany jest rozwój praktycznych umiejętności w obszarze dydaktyki akademickiej, wspierane jest kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz rozwijanie kompetencji społecznych umożliwiających samodzielne prowadzenie zajęć ze studentami.
2. Praktyki dydaktyczne przygotowują doktoranta kształcącego się w Szkole Doktorskiej UJD do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego.
3. Celem praktyk dydaktycznych jest osiągnięcie określonych w programie kształcenia efektów uczenia się, dotyczących w szczególności:
 - 1) samodzielnego planowania i podejmowania działań na rzecz własnego rozwoju;
 - 2) umiejętności przekazywania posiadanej wiedzy, inspirowania, organizowania i nadzorowania procesu uczenia się innych osób poprzez przygotowywanie i prowadzenie zajęć ze studentami, w szczególności poprzez umiejętność doboru odpowiednich metod dydaktycznych i sposobów weryfikacji efektów uczenia się;
 - 3) znajomości oraz umiejętności praktycznego stosowania nowoczesnych technik i metod dydaktycznych;
 - 4) umiejętności inicjowania i prowadzenia dyskusji;

- 5) umiejętności rozpoznawania oraz gotowości do trafnego rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela akademickiego.

§ 3

1. W trakcie kształcenia w Szkole Doktorskiej UJD doktorant realizuje praktyki dydaktyczne zgodnie z obowiązującym programem kształcenia w wymiarze nieprzekraczającym 60 godzin dydaktycznych rocznie na II, III i IV roku kształcenia, przy czym rozłożenie godzin praktyk w semestrach jest dowolne. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek doktoranta, możliwa jest realizacja praktyk w wymiarze mniejszym niż 60 godz. rocznie. Wnioski doktorantów o obniżenie wymiaru praktyk są składane do dyrektora Szkoły Doktorskiej UJD.
2. Praktyki dydaktyczne odbywają się w formie stacjonarnej. W szczególnych sytuacjach praktyki mogą odbywać się w formie zdalnej poprzez platformę e-learningową „enauka.ujd.edu.pl” lub platformę MS Teams według zasad określonych Regulaminem Kształcenia na Odległość Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie.
3. Doktorant odbywa praktyki dydaktyczne pod opieką promotora na kierunkach powiązanych z dyscypliną, w której doktorant przygotowuje rozprawę. Na III i IV roku kształcenia doktorant realizuje praktyki w formie samodzielnego prowadzenia zajęć dydaktycznych, a na II roku kształcenia - uczestniczenia w ich prowadzeniu. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest odbycie praktyk dydaktycznych w jednostce, w której zatrudniony jest promotor pomocniczy. Stosowny wniosek, zaakceptowany przez promotora, doktorant składa do dyrektora Szkoły Doktorskiej przed rozpoczęciem roku akademickiego, w którym będą realizowane praktyki.
4. Na II roku kształcenia doktorant realizuje praktyki dydaktyczne poprzez współprowadzenie zajęć wraz z promotorem lub innym nauczycielem akademickim wskazanym przez promotora w ramach dyscypliny naukowej, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska. Uczestnictwo w prowadzeniu zajęć w formie ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów lub innej formie przewidzianej w programie kształcenia polega na aktywnym udziale doktoranta m.in. w przygotowaniu materiałów do zajęć (np. prezentacji, studium przypadku, zestawu przykładów i zadań), w przygotowaniu,

- przeprowadzeniu i sprawdzeniu prac zaliczeniowych studentów oraz samodzielny przeprowadzeniu 2-3 zajęć pod okiem promotora.
5. Na III i IV roku kształcenia doktorant samodzielnie prowadzi zajęcia ze studentami w formie ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów lub innej formie przewidzianej w programie studiów. Zajęcia do prowadzenia przez doktoranta zleca dziekan odpowiedniego wydziału na wniosek dyrektora Szkoły Doktorskiej. Szkoła Doktorska przygotowuje zlecenia dla doktoranta, natomiast podpisanie w USOS dokonywane jest na wydziale, na którym realizowane są zajęcia.
 6. Doktorant prowadzący samodzielnie zajęcia dydaktyczne przygotowuje, pod okiem koordynatora przedmiotu, sylabus (kartę przedmiotu) wg wzoru obowiązującego na odpowiednim wydziale, a po zakończeniu zajęć składa sprawozdanie z weryfikacji efektów uczenia się w odpowiednim Centrum Obsługi Wydziału.
 7. Za zajęcia realizowane w ramach rocznego obowiązującego wymiaru praktyk dydaktycznych doktorant nie pobiera wynagrodzenia.
 8. Zajęcia dydaktyczne prowadzone samodzielnie przez doktoranta podlegają hospitacji. Hospitacji zajęć dokonuje promotor co najmniej dwa razy w roku. Jeżeli doktorant realizuje praktyki prowadząc w danym semestrze zajęcia z więcej niż jednego przedmiotu, promotor jest zobowiązany przeprowadzić hospitację w ramach każdego przedmiotu. W procesie hospitacji zajęć ocenie podlegają następujące kwestie:
 - 1) poprawność merytoryczna prowadzonych zajęć,
 - 2) organizacja prowadzonych zajęć,
 - 3) przygotowanie doktoranta do zajęć,
 - 4) zgodność treści zajęć z sylabusem, realizacja efektów uczenia się,
 - 5) sposób przekazywania treści,
 - 6) umiejętność zainteresowania przedmiotem.
 9. Promotor zobowiązany jest do przedłożenia dyrektorowi Szkoły Doktorskiej UJD arkuszy hospitacji zajęć doktoranta (Załącznik Nr 4 do Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, Uchwała Senatu UJD Nr 12.2021).

10. Jeżeli promotor nie jest zatrudniony w UJD lub zaistniały szczególne okoliczności uniemożliwiające promotorowi hospitację, wtedy hospitację zajęć przeprowadza prodekan lub pełnomocnik ds. kierunku, na którym doktorant prowadzi zajęcia.

§ 4

1. Praktyki dydaktyczne przewidziane programem szkoły doktorskiej kończą się zaliczeniem na ocenę wprowadzaną do USOS przez promotora po zrealizowaniu wszystkich godzin praktyk w danym roku akademickim.
2. Zaliczenie praktyk dydaktycznych odbywa się na podstawie:
 - raportu z przeprowadzonych przez doktoranta praktyk dydaktycznych (załącznik nr 1 do niniejszych zasad),
 - arkusza hospitacji zajęć w ramach praktyki dydaktycznej doktoranta (załącznik wymieniony w pkt. 9 § 3).
3. Zaliczenie praktyk dydaktycznych jest elementem koniecznym do ukończenia kształcenia w Szkole Doktorskiej.